ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЛБАРЫН УДИРДАХ
АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ОРХОН АЙМАГ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН БОДЛОГО, ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛТ, ЦАХИМ ШИЛЖИЛТ

Эрүүл мэндийн газрын дарга Ц.Мөнхцэцэг

1. БОДЛОГО, ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ

ДЭМБ-ЫН СТРАТЕГИ

World Health Organization

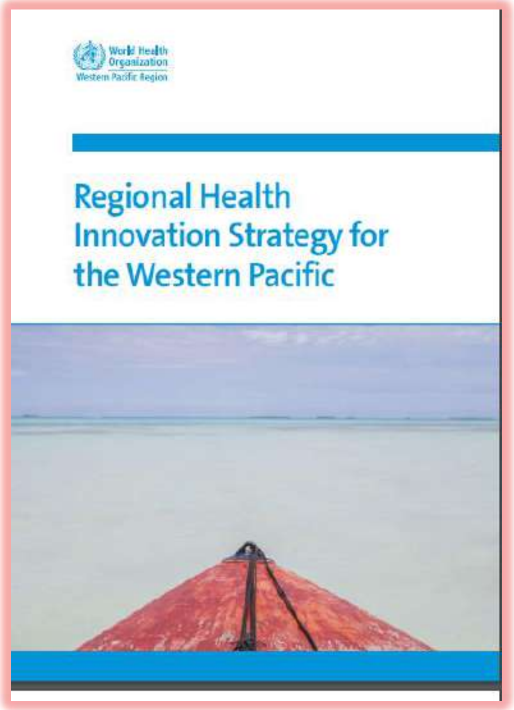

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын Номхон далайн баруун бүсийн чуулга /2023.10 сард/

Номхон далайн баруун бүсийн улс орнуудад урт хугацаанд баримтлах стратегийн баримт бичгүүдийг хэлэлцэн батласан /2024/

- ✓ Бүх нийтийн эрүүл мэндийн хамрагдалт
- ✓ Эрүүл мэндийн салбарт инновацын бодлого нэвтрүүлж, ашиглах

АЛСЫН ХАРАА-2050” МОНГОЛ УЛСЫН УРТ ХУГАЦААНЫ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО (2021-2050)

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН 2024 ОРХОН АЙМАГ

Үзүүлэлтүүд	Хүрэх зорилт		
	I үе шат 2021-2030	II үе шат 2031-2040	III үе шат 2041-2050
Зорилт 2: Чанартай амьдралын баталгаа бүхий нийгмийн хамгаалалтай, аз жаргалтай амьдралын ээлтэй орчинд, гэр бүлийн амьдралын баталгаа, улс орны хөгжлийн суурь болсон чанартай боловсролыг хүн бүр эзэмших боломжийг бүрдүүлэн нийгмийн идэвхтэй, эрүүл монгол хүнийг хөгжүүлнэ.			
Хүрэх үр дүн: • Товлолт дархлаажуулалтын хамралтыг нэмэгдүүлж, вируст гепатитын өвчлөл, сүрьеэгийн тохиолдлыг бууруулсан байна. • Сэргийлж болох эх, хүүхдийн эндэгдэлд нөлөөлөх хүчин зүйлийг багасгаж, эх, нялхсын болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин буурсан байна.			
Тухайн жилийн товлолт дархлаажуулалтад хамрагдсан хүүхдийн эзлэх хувь	99	99	99.8
Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	9	8	2.3

САЛБАРЫН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО

Зорилт 2.2.

Эрүүл мэндийн чанар, хүртээмжтэй, үр дүнтэй тогтолцооны шинэчлэл хийнэ:

1. Нийгмийн эрүүл мэндийн онцгой байдлын бэлэн байдал, хариу арга хэмжээний тогтолцоог бэхжүүлнэ.
2. Хүн амын эрүүл мэндийн мэдлэг боловсролыг дээшлүүлж иргэдийн урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоо шинжилгээнд хамрагдалтыг нэмэгдүүлж, сэргийлж болох нас баралтын түвшинг бууруулна.
3. Оношилгоо, эмчилгээний уламжлалт болон орчин үеийн анагаах ухааны дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлснээр иргэд оршин байгаа газар нутагтаа бүрэн оношлогдох,эмчлэгдэх боломжийг бүрдүүлнэ.
4. яаралтай тусламжийн чанар, хүртээмж, чадавхыг үндэсний түвшинд сайжруулж, парк шинэчлэлийг хийнэ.
5. Нэг худалдан авагчийн тогтолцоонд шилжүүлэх замаар улсын төсөв, эрүүл мэндийн даатгалын үр ашгийг дээшлүүлж, иргэдийн эрүүл мэндээс шалтгаалсан санхүүгийн бэрхшээлийг бууруулна.
6. Цахим үйлчилгээг өргөжүүлэн үндэсний эрүүл мэндийн мэдээллийн сан бүрдэж, өдөр тутмын оношилгоо, үйлчилгээнд алсын зайн технологийг бүрэн нэвтрүүлнэ.
7. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар аюулгүй байдлыг хангах, хангамж хүртээмжийг нэмэгдүүлэх хяналтын тогтолцоог бүрдүүлнэ.
8. Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн ур чадвар, нийгмийн хамгааллыг сайжруулна.

УИХ-н 2020 оны 08 сарын 28
23 дугаар тогтоол

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО

САЛБАРЫН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО

2024

Өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх тогтолцоог бэхжүүлж, орчин үеийн оношилгоо, эмчилгээ-ний технологийг өргөжүүлж, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна

2025

Эрүүл мэндийн чанар, хүртээмжтэй,
Үр дүнтэй тогтолцооны шинэчлэл хийнэ

2026

Аливаа өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, нотолгоонд суурилсан оношилгоо, эмчилгээний шинэ технологийг нэвтрүүлэх, эрүүл мэндийн салбарын санхүүжилтийн зохистой тогтолцоог бүрдүүлнэ

2050

Эрүүл дадал хэвшилтэй, идэвхтэй амьдралын хэв маягтай иргэнийг төлөвшүүлэн эрүүл мэндийн чанар, хүртээмж, үр дүнтэй тогтолцоог хөгжүүлнэ.

НИЙГМИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙГ ДЭМЖИХ ЖИЛ 2024

- ✓ Эрүүл мэндийн тухай хууль

13.1 Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ дараах төрөлтэй байна

13.1.1 нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ

13.1.2 эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ

- ✓ Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний тухай хууль /7 бүлэг 24 заалт/

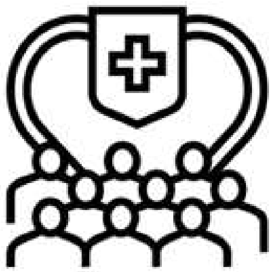

Нэгдсэн тогтолцоо

Санхүүжилт

Олон нийтийн оролцоо

ЭРХЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ /2023-2024/

**Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тухай хууль 7 бүлэг, 22 зүйлтэй.
2024.04.01-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэн.**

Нийгмийн эрүүл мэндийн асуудал хариуцсан үндэсний төв байгууллага байгуулна → Аймаг, дүүргийн нийгмийн эрүүл мэндийн төв → Эрүүл мэндийн байгууллагын нийгмийн эрүүл мэндийн нэгж, алба

Одоо:

Эрүүл мэндийн яам

ХӨСҮТ	ЗӨСҮТ	НЭМҮТ	ХБӨ-ний ТН

Эрүүл мэндийг дэмжих төв/НЭМ-ийг дэмжих төв

Өрх, сум, тосгоны Эрүүл мэндийн төв

Цаашид:

Ерөнхий сайдын дэргэд НЭМ-ийн **Үндэсний зөвлөл**

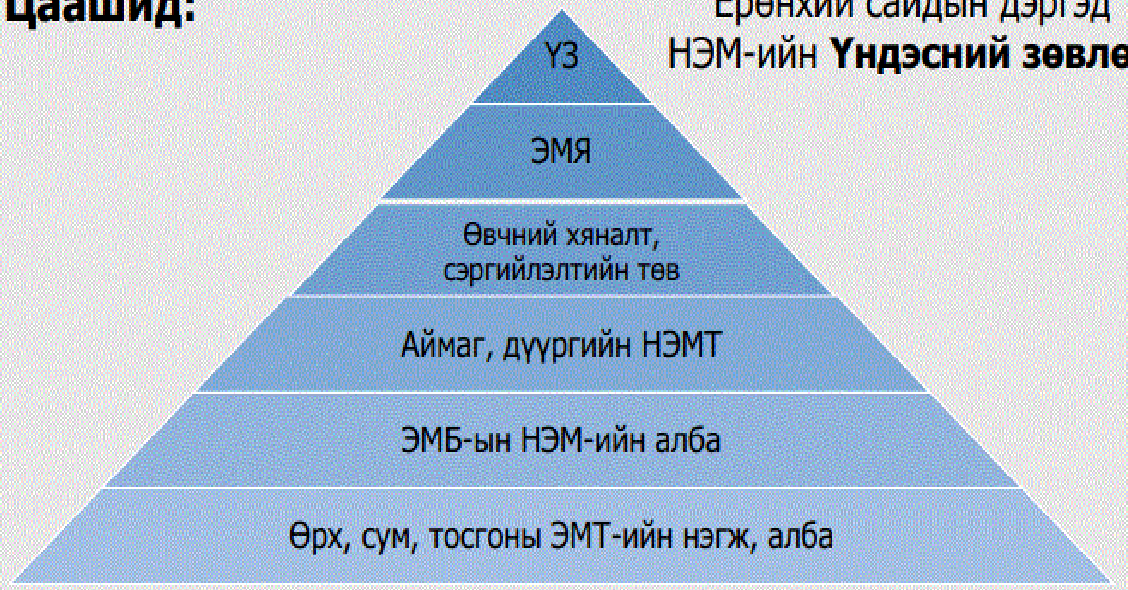

ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ 2023-2024

- ✓ Тусгай сангийн тухай хууль /Эрүүл мэндийг дэмжих сангийн журам 2024.02.28 шинэчлэн баталсан/ Үүнд:
  - ✓ иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх, иргэнд эрүүл зан үйлийг төлөвшүүлэх, өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх мэдээлэл, сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн үйл ажиллагаа;
  - ✓ хүний эрүүл мэндэд нөлөөлж байгаа эрсдэлт хүчин зүйлийг тандах, судлах үйл ажиллагаа;
  - ✓ эмийн зохистой хэрэглээг сурталчлан таниулах;
  - ✓ эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд орчин үеийн дэвшилтэт технологи шинээр нэвтрүүлэх үйл ажиллагаа;
  - ✓ зайлшгүй шаардлагаар гадаад улсад эмчлүүлсэн өвчтөний эмчилгээний зардалд дэмжлэг үзүүлэх;

Гадаад эмчилгээ	→	Хүүхэд	Насанд хүрэгчид	
5%	→	50%	20%	4-10 дахин ↑

  - ✓ тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл төлөлт нь хуульд заасан хугацааг хангаагүй амьгүй донорын гэр бүлийн гишүүнд олгох нэг удаагийн тэтгэмж.

ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ 2023-2024

✓ Дархлаажуулалтын тухай хуулиудад нэмэлт өөрчлөлт орсон

А гепатит, пневмококкийн халдвар болон хүний папиллома вирусийн эсрэг тарилгыг заавал хийх дархлаажуулалтын товлолд нэмсэн

Засгийн газрын 2023 оны 472 дугаар тогтоол Заавал хийх дархлаажуулалтын үндэсний товлол

- ✓ Хүний папилома вирусын эсрэг вакцин 11 настай охид хөвгүүд 1 тунгаар,
- ✓ Халдварт саагийн эсрэг вакцин 24 цагийн дотор уудаг тунг хасаж идэвхгүйжүүлсэн тарьдаг вакцины 1 тунг шинээр 5 сартайд нь хийх

✓ Зөвшөөрлийн тухай хуулийн /шинэчилсэн найруулга 2023.01.01 оноос хэрэгжсэн

- ✓ Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлд Эрүүл мэндийн чиглэлээр 20 тусгай зөвшөөрөл олгохоос орон нутгийн Эрүүл мэндийн газар 10 зөвшөөрлийг олгохоор тусгасан
- ✓ Тусгай зөвшөөрлийн сунгалтыг 5 жилээр хийхээр оруулсан

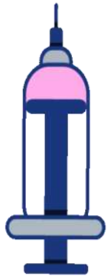

ЭРХЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ /2023-2024/

Орон нутгийн анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудад:

Төсвийн тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулж, **сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсөвт татан төвлөрүүлэхгүй байх** хуулийн үндэслэлийг бий болголоо.

Хуулийн нэмэлт, өөрчлөлт:

- ✓ Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга
- ✓ Тамхины хяналтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЯАМ

ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ

- ✓ ЭМС-ын 2024 оны “Өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний журам, жагсаалт, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийг шинэчлэн батлах тухай” А/122 дугаар тушаал
- ✓ ЭМС-ын 2023 оны Сувилагч, эх баригчийн цогц чадамж А/451 тушаал /цогц чадамжтай сувилахуйн мэргэжилтэн бэлтгэх Жайка ОУБ-тай хамтран төгсөлтийн дараах сургалтууд, шинэ сувилагчийн сургалтын хөтөлбөр боловсруулж байна/
- ✓ ЭМС-ын 2024 оны Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний тохиолдлыг бүртгэж мэдээлэх А/112 дугаар тушаал /төлөвлөгөөний загварыг баталж өгсөн/
- ✓ ЭМС-ын 2023 оны Эмийн гаж нөлөөг бүртгэх мэдээлэх үнэлэх тайлагнах журам А/67 дугаар тушаал /шинэчлэн батлагдсан/

СТАНДАРТ

“MNS 7014:2023 Эрүүл мэндийн үйлчилгээнд тавих шаардлага”стандарт

- Нийт 702 стандарт
- эмчилгээ, оношилгооны стандарт - 32.8%
- эм, эмийн хамаарал бүхий стандарт 40.1%
- бүтэц, үйл ажиллагааны стандарт 2.7%
- арга аргачлал болон бусад стандарт 27%

2 сургагч багш бэлтгэсэн, 198 хүнийг сургалтад хамруулсан.

4.1.2."стандарт" гэж тодорхой хүрээнд хэм хэмжээ бий болгоход чиглэсэн ерөнхий зарчим, үзүүлэлтийг сонирхогч талууд зөвшилцөн боловсруулж баталсан, сонгон хэрэглэх баримт бичгийг;

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА СТАНДАРТ

Эрүүл мэндийн байгууллагын гадна орчинд тавих ерөнхий шаардлага

- Байгууллагын хаяг
- Эдэлбэр газрын үйлчлүүлэгчид таатай мэдрэмж төрүүлэх нөхцөл
- Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдал, эрсдэлгүй орчин

Эрүүл мэндийн байгууллагын дотоод орчинд тавих ерөнхий шаардлага

- Үйлчлүүлэгчийн хүлээлгийн өрөө
- Үйлчлүүлэгчийг мэдээллээр хангах
- Үзлэг эмчилгээний өрөөнд тавигдах шаардлага

Эрүүл мэндийн ажилтанд тавигдах шаардлага

- Ажлын байранд мөрдөх хувцаслалтын ерөнхий шаардлага
- Эрүүл мэндийн ажилтны харилцаа хандлага

Эрүүл мэндийн байгууллагын удирдлага зохион байгуулалт

- Эрүүл мэндийн үйлчилгээг дэмжих үйл ажиллагаа
- Байгууллагын удирдлага зохион байгуулалт
- Эрүүл мэндийн ажилтны харилцаа хандлага

АЙМГИЙН ХЭМЖЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БУЙ ХӨТӨЛБӨР, АРГА ХЭМЖЭЭ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН 2024 ОРХОН АЙМАГ

- ✓ Хавдрын эсрэг арга хэмжээ
- ✓ Харшлаас сэргийлэх арга хэмжээ
- ✓ Эрүүл чийрэг эр хүн
- ✓ Эх хүүхэд нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд
- ✓ Орчны эрүүл мэнд
- ✓ Элэг бүтэн Монгол
- ✓ Эрүүл идэвхтэй амьдрал

Эрүүл эрдэнэт хүн төсөл /ОНТ 90.0 сая төгрөг/

Орхон аймгийн засаг даргын Тамгын газар, Эрүүл мэндийн газар хамтран

- Хамрагдсан-31074
  ЭМДаатгалгүй -955 /39.6%/
- Оношилгоо, шинжилгээнд давхардсан тоогоор 10706 хүн
- БЗДХ-21, элэгний B,C вирус-99, хавдрын шинжилгээгээр 232 сэжигтэй тохиолдол илэрч лавлагаа шатлалд илгээсэн.
- 6 настай хүүхдийн зүрхний үзлэг, оношилгоо:
  -Чадавхжуулах сургалтад-57 эмч
  - 2298 хүүхдэд ЭКГ хийгдсэн

“ЭМЧ” ХӨТӨЛБӨР /ИТХ-ын 2021.06.30-ны өдрийн 08 дугаар тогтоол/

Орхон аймгийг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэл

Аймгийн Засаг даргын 2020-2024 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хөтөлбөр

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГА, ХҮНИЙ НӨӨЦ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН 2024 ОРХОН АЙМАГ

1	Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв	537
1	Эрдэнэт медикал	151
1	Эрдэнэт сувилал цогцолбор	144
8	Өрхийн эрүүл мэндийн төв	185
12	Ортой хувийн эмнэлэг	332
1	Жаргалант сумын эрүүл мэндийн төв	22
53	Клиник хувийн	228
9	Эм ханган нийлүүлэх байгууллага	46
80	Хувийн эмийн сан	301

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГА 167

ОРХОН АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ТОО 105269

ЭМЧИЙН ТОО	452
СУВИЛАГЧИЙН ТОО	507
ЭМНЭЛГИЙН МЭРГЭЖИЛТНИЙ ТОО	533
БУСАД АЖИЛТАН	581
НИЙТ	2073

- **Эмч сувилагчийн харьцаа 1:1**
- **Салбарын 87% эмэгтэй**

ГЭРЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ

- ✓ **ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ** — **93.5%**
- ✓ **ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ЭМНЭЛГҮҮДИЙН ГЭРЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ** — **90%**

ӨЭМТ-ийн нэрс	Нэгдсэн үнэлгээ	
	Авсан оноо	Хувь
Үйлсбадрах	108.6	78.22%
Нийцэл	123.1	91.07%
Мөнхийн Гэгээ	125.2	91.97%
Энхжихмандирваа	118.4	87.05%
Анхны Оч	121.1	89.7%
Мэндцэцэн	123.3	92.17%
Учралтбаяр	106.8	79.64%
Мөнхсүндрэл	124.9	93.57%
Жаргалант сум		92.7%

ЦАЛИН ХӨЛС, НИЙГМИЙН БАТАЛГАА

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН 2024 ОРХОН АЙМАГ

- ✓ ЗГ-ын 2023 оны 241 дүгээр тогтоол эмч, эмнэлгийн ажилтны цалин, хөлс **26-54%**
- ✓ ЗГ-ын 2024 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн 128 дугаар тогтоолоор Эмч, эмнэлгийн ажилчид **10%,**
- ✓ ЗГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 489 дугаар тогтоолоор төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчдад орон нутагт ажилласны нэмэгдэл **20%**
- ✓ ЗГ-ын 2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 491 дүгээр тогтоолоор төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл ажилласан жилээр олгох болсон
- ✓ Аймгийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2023 оны 07 дугаар сарын 08-ны өдрийн 11/04 тогтоолоор захиргааны байгууллагын албан хаагчдад орон нутагт ажилласны нэмэгдэл 40%
- ✓ Засгийн газрын 2024 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 83 дугаар тогтоол /Төрийн захиргааны албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам/

“ЭМЧ” хөтөлбөрийн хүрээнд

Гадаад сургалт 63 хүн
Дотоод сургалт 2221

Бамбайн дааврын шинжилгээ 400, Хавдрын маркер 330 ажилтан

- ✓ Гэмтэл согог судлалын олон улсын эрдмийн чуулган
- ✓ Мэдээгүйжүүлгийн эмч нарын чуулга уулзалт
- ✓ Сувилахуй ба эрх зүйн төвийн бүсийн зөвлөгөөн

ОРХОН АЙМГИЙН ЭМЧ ЭМНЭЛГИЙН МЭРГЭЖИЛТНИЙ ДУНДАЖ ЦАЛИН................

САНХҮҮ, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН 2024 ОРХОН АЙМАГ

2022, 2023 оны хөрөнгө оруулалт, эх үүсвэрээр

Он	Улсын төсөв	Орон нутаг	Олон улс, төсөл хөтөлбөр	Нийт
2022 он	2,194,201,618	1,946,907,386	1,044,398,228	5,185,507,232
2023 он	626,260,284	2,466,823,800	245,524,800	3,338,608,884

2024 онд батлагдсан хөрөнгө оруулалт-9 тэрбум 333,2 сая

- ✓ УЛСЫН ТӨСӨВ - 6 Тэрбум 571,8 сая төгрөг
- ✓ ОРОН ТӨСӨВ - 2 Тэрбум 770,9 сая төгрөг
- ✓ ОЛОН УЛСЫН ТӨСӨЛ ХӨТӨЛБӨР /ТУХАЙН ОНД/-

- ✓ Шинээр Үйлсбадрах ӨЭМТ барилга-3,7 тэрбум
- ✓ БОЭТ Вакум хагалгааны 2 өрөө байгуулах -2,8 тэрбум, Мэс заслын нэгдсэн тасгийн засвар хийх -533.3 сая, Гэмтлийн тасгийн засвар -305.2 сая
- ✓ Анхны-Оч ӨЭМТ-ийн Дээврийн болон дотор засвар-253.0 сая
- ✓ Мөнхийн гэгээ өрхийн эмнэлгийн дээвэр болон дулаалгын засвар –24,881,0 /Баян-Өндөр сумын ИТХ/
- ✓ Жаргалант сумын эмнэлгийн граж болон моргийн барилга барих -194,5 сая, их засвар
- ✓ "Анхны оч" өрхийн эрүүл мэндийн төвийн дээврийн болон дотор засвар хийх
- ✓ Мэндцэцэн ӨЭМТд шаардлагатай тоног төхөөрөмж авах г.м

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН 2024 ОРХОН АЙМАГ

2.ЦАХИМ ШИЛЖИЛТ

ЦАХИМ ШИЛЖИЛТ – ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙ

ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

- Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал
- Кибер аюулгүй байдлын тухай хууль
- Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хууль
- Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль
- Цахим гарын үсгийн тухай хууль

Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 8.4-р зүйлд Эрүүл мэндийн цахим бүртгэл, мэдээллийн сангийн өгөгдөл солилцох, хадгалах, хамгаалах, баяжуулах, ашиглах журам

Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 8.10-р зүйлд Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний программ хангамжид үнэлгээ журам

ТӨЛӨВЛӨЛТ **ХӨГЖҮҮЛЭЛТ** **НЭВТРҮҮЛЭЛТ** **ШИНЭЧЛЭЛТ**

КИБЕР АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ **ЗАСВАР ҮЙЛЧИЛГЭЭ** **ТАСРАЛТГҮЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА**

ХУУЛИУДЫН ОНЦЛОГ ЗААЛТУУД

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН
2024 ОРХОН АЙМАГ

8.4
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ

8.4.Эрүүл мэндийн мэдээллийг цуглуулах, боловсруулах, ашиглах, хадгалах, аюулгүй байдлыг хангах журмыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран боловсруулж Засгийн газар батална.

19.1, 19.2
КИБЕР АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ТУХАЙ

19.1.Онц чухал мэдээллийн дэд бүтэцтэй байгууллагад дараах чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг байгууллага хамаарна:

19.1.3.хоёр, гуравдугаар шатлалын эрүүл мэндийн байгууллага;

19.1.4.хүн, малын гоц халдварт өвчин судлах лаборатори;

19.1.5.эм, химийн хорт болон аюултай бодис үйлдвэрлэгч;

318, 319
ХҮНИЙ ХУВИЙН МЭДЭЭЛЭЛ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ

5.1.Мэдээлэл цуглуулах, боловсруулах, ашиглахад дараах зарчмыг баримтална:

5.1.1.хүний эрх, эрх чөлөөг зөрчихгүй байх;

5.1.2.хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хүндэтгэх;

5.1.3.ялгаварлан гадуурхахгүй байх;

5.1.4.мэдээллийг хуульд заасан үндэслэлээр, эсхүл мэдээллийн эзний зөвшөөрлийн дагуу цуглуулах, боловсруулах, ашиглах;

5.1.5.мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах;

5.1.6.мэдээллийн үнэн зөв, бүрэн бүтэн байдлыг алдагдуулахгүй байх.

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРТ АШИГЛАЖ БАЙГАА ЦАХИМ СИСТЕМҮҮД

21 АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН

37 ПРОГРАММ АШИГЛАЖ БАЙНА

- Лавлагаа шат: Люксембургийн Засгийн газрын санхүүжилттэй "Алсын зайн анагаах ухааны үндэсний сүлжээ" төсөл MNCARDIO
- Анхан шат: Зүрх судасны өвчний нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний багц МонПэн

- Монгол улсад чихрийн шижин, чихрийн шижингийн шалтгаант ретинопатийн тусламж үйлчилгээний загвар төсөл – ORBIS

- LICEMED
- Эмийн жор /ЭМД/

---

1. Эрүүл мэндийн статистик боловсруулалтын H-Info 3.0 програм хангамж
2. УОК дашбоард

---

1. Сүрьеэгийн мэдээллийн систем TUUSBIS
2. Вируст хепатитын архаг халдвар бүртгэх систем
3. Томуугийн өвчлөл
4. EWAR

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв HEALTH INFO SYSTEM

Hinfo.mn- Бүх шатны ЭМБ-ууд

- Умайн хүзүү, хөхний өмөнгийн илрүүлэг үзлэгийн бүртгэл Screening.gov.mn

---

- Лабораторын мэдээллийн систем – LMIS BLOOD
- Хувийн лабоаторийн мэдээллийн системүүд

---

1. Өсвөр үеийн мэдээллийн систем
2. Эрт илрүүлгийн мэдээллийн систем VHS

COVID-19

1. Коронавируст халдвар /КОВИД/-ын цар тахлын үеийн мэдээ, мэдээллийн бэлэн байдлыг хангах, нэгдсэн сан үүсгэх зорилгоор
2. burtgel.mohs.mn,
3. eruul.gov.mn , ЭрүүлМН
4. tandalt.gov.mn

---

1. ЭМ-ИЙН ДААТГАЛЫН ЦАХИМ СИСТЕМ
- Элэг бүтэн монгол хөтөлбөр
- Дархлаажуулалтын систем

E-health – Лавлагаа шатлалын ЭМБ-ууд

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЛЭЭ ӨНДӨРТЭЙ ПРОГРАМ

БОЭТ	• E-health программ хангамж- Хөгжүүлэгч- Метронетворк ХХК	МЕТРОНЕТВОРК- ХХК 80348080
СӨЭМТ-үүд	• health.gov.mn- Хөгжүүлэгч - Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар	ЭМДЕГазар 70101150 70101168
Бүх шатны эмнэлгүүд	• Hinfo- статистик мэдээ- Хөгжүүлэгч Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв	ЭМХТөв 70128801
ХХЭМБ-ууд	• Карте- Хөгжүүлэгч – Аксис системс ХХК • Wings- Хөгжүүлэгч- Вингс пос ХХК	**“Аксис системс” 99116420 “Вингс пос ХХК” 77779599**

ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН ПОРТАЛД ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР ОРСОН ҮЙЛЧИЛГЭЭНҮҮД

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ-ЦАХИМ

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН САНГААС ГАРАХ ЛАВЛАГАА, ТОДОРХОЙЛОЛТЫН НЭГДСЭН МАЯГТ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЯАМ

ЭМНЭЛГИЙН МАГАДЛАГАА

Эмнэлгийн нэр	Тэгш сэргүүл
Өрхийн эмнэлэг	-
РД	
Нэр	
Эцэг /эх/-ийн нэр	
Хүйс	-
Нас	44
Аймаг/Хот	Улаанбаатар
Сум/Дүүрэг	Сүхбаатар дүүрэг
Баг/Хороо	1
Ажлын газар	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа
Ажил, мэргэжил	Мэргэжилтэн

2021-07-18 өдрөөс 2021-08-01 хүртэл Ажлаас чөлөөлснийг магадлав.

Үндсэн онош	Лабораторийн шинжилгээгээр баталгаажсан COVID-19 тохиолдол	U07.1
Ерөнхий эмч	С.БАЯСГАЛАН	
Эмчлэгч эмч	Р.ЦЭВЭЛМАА	

eMongolia системд орсон эрүүл мэндийн үйлчилгээ:

- ✓ Эмнэлгийн магадалгаа
- ✓ Вакцины гэрчилгээ
- ✓ QR Батламж (КОВИД 19)
- ✓ Эрүүл мэндийн даатгалын лавлагаа
- ✓ Шинжилгээний хариу
- ✓ Цаг авах систем
- ✓ Эмнэлгийн хуудас (лист)

- ✓ Төрсөн тухай эмнэлгийн гэрчилгээ (СТ4)
- ✓ Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн бүртгэл (солилцох хуудас)
- ✓ Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хуудас
- ✓ ... гэх мэт **35** нэр төрлийн иргэнд кориулсан 14 үйлчилгээ, аж ахуйн нэгж байгууллагад зорилусан 21 үйлчилгээ ...

E-MONGOLIA СИСТЕМД ШИНЭЭР НЭВТРЭХ ҮЙЛЧИЛГЭЭНҮҮД

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЦАХИМ ШИЛЖИЛТ

- Эмийн жор
- Дүрс оношилгооны дүгнэлт
- Шинжилгээний хариу
- Хүүхдийн урьдчилан сэргийлэх тарилгын гэрчилгээ
- Амбулаториор эмчлүүлэгчийн карт
- Жирэмсний хяналтын хөтөч карт
- Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн дэвтэр

ЦААШИД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Төслүүдийг эрчимжүүлэх

Эрүүл мэндийн салбарын дэд бүтцийг бэхжүүлэх
/Сервер, тоног төхөөрөмж/

Эмч, эмнэлгийн ажилтнуудын цахим орчинд ажиллах чадварыг дээшлүүлэх

ХҮЛЭЭГДЭЖ БУЙ ҮР ДҮН

ЭМЯ

- Нэгдсэн их өгөгдөл /Big data/
- Оновчтой төлөвлөлт
- Нотолгоонд суурилсан эрүүл мэндийн үйлчилгээ

ЭМБ

- Шинжилгээний давхардлыг арилгах, нэг стандартад оруулах
- Аливаа мэдээллийг цахимаар оруулах болон солилцох
- Алсын зайн оношилгоо, эмчилгээ

ИРГЭН

- Цаг хугацаа, мөнгө санхүү хэмнэх
- Цахим лавлагаа, үйлчилгээ, зөвлөгөө
- Өвчний цахим карт

ЦАХИМ ЭРҮҮЛ МЭНД – ЦОГЦ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ (төсөл)

Мэдээлэл, харилцаа холбооны дэвшилтэт технологи ашиглан хүн амд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг орон зай, цаг хугацаанаас үл хамааран тэгш, хүртээмжтэй, чанартай, шуурхай хүргэх

- **ЭМ-ийн цахим шилжилтийн засаглалыг бэхжүүлэх**
  - Салбар дундын хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх
  - Нотолгоонд суурилсан шийдвэр гаргалтыг сайжруулх
  - Байгууллагын чадавхийг бэхжүүлэх
  - Хэрэгжилтийн манлайллыг сурталчлах
- **ДЭМ-ийн хууль эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох**
  - Холбогдох хууль тогтоомжид өөрчлөлт оруулах
  - Стандарт, дүрэм, журам заавар боловсруулах
  - Олон улсын стандартыг нутагшуулах
  - Интерпрайз архитектур, мэдээлэл солилцооны платформ боловсруулах
- **Цахим шийдлүүдийг тогтвортой хөгжүүлэх**
  - Телемедицин, мобайл технологи, хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэх
  - Тусламж үйлчилгээнд дижитал технологи нэвтрүүлэх
  - Иргэний эрүүл мэндийн цахим мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх
- **Дэд бүтцийг хөгжүүлэх**
  - Дэд бүтцийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх
  - Хөрөнгө оруулалтын нэгдсэн төлөвлөлт гаргах
  - Сервер тоног төхөөрөмжөөр хангах
  - Аюулгүй байдлын дэд бүтцийг хангах
- **Хүний нөөцийг чадавхжуулах**
  - Эмнэлгийн мэргэжилтэнд ажлын байрны тасралтгүй сургалт з/б
  - Анагаахын сургуулийн сургалтын хөтөлбөрт тусгах
  - МТ-ийн мэргэжилтнүүдийг гадаад, дотоодын сургалтад хамруулах
  - Зэрэг олгох шалгалтын агуулгад тусгах
- **ДЭМ-ийг сурталчлан таниулах**
  - Иргэдэд сурталчлан таниулах
  - Эрүүл мэндийг дэмжих цахим аппликейшн нэвтрүүлэх
  - ЭМ-ийг дэмжих цахим техник хэрэгслийн хэрэглээг дэмжих

Activate Windows

ЦАХИМ ЭРҮҮЛ МЭНД – ЦОГЦ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ (төсөл)

Гадаад хүчин зүйлс: эрүүл мэндийн хэрэгцээ, орчин (соёлын, нийгэм, эдийн засгийн, улс төрийн)

Системийн түвшинд чадавх бэхжүүлэх: удирдлага, засаглал, дэд бүтэц, хуваарилалт бодлого, заавар журам, стратегийн хамтрагч, хүний нөөцийн менежмент

Байгууллагын түвшинд чадавх бэхжүүлэх: өөрийн эзэмшил, дэд бүтэц, засаглал, санхүүжилт, байгууллагын стандарт, дүрэм, журам

Хувь хүн, багийн түвшинд: цахим сургалт, сургалтын хөтөлбөр, ажлын байрны сургалт, төгсөлтийн өмнөх болон дараах сургалт, зэрэг олгох, тасралтгүй сургалт

Салбарын ажиллах хүчний манлайлал, менежментийн чадавхийг бэхжүүлэх: асуудлыг тодорхойлох шийдвэр гаргах, өөрөө өөрийгөө удирдан жолоодох

Салбарын ажиллах хүчний техникийн чадавхийг сайжруулах: эмнэлзүйн мэдлэг, үйлчлүүлэгч төвтэй тусламж үйлчилгээ, харилцааны ур чадвар, практик ур чадвар, олон нийтийн оролцоог хангах

Хүний нөөцийн ур чадвар,

Хүний нөөцийн бүтэц

Хүний нөөцийн тоо хэмжээ

Үйлчлүүлэгчийн эрүүл мэндийн байдал

Хүн амын эрүүл мэндийн байдал

Санхүүгийн хамгаалалт

Тэгш байдал

Үр ашигтай байдал

ЦААШИД АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

1. Нийгмийн эрүүл мэндийг тэргүүлэх чиглэл болгох, Нийгмийн эрүүл мэндийн төв байгуулах, Эрүүл мэндийн байгууллагууд нэгж, алба байгуулах бэлтгэл ажлыг хангах,
2. Нийгмийн эрүүл мэндийн чиглэлийн эрүүл зүйн лабораторитой болох , НЭМ-ийг дэмжих, хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх, тандах судлах, хянах тогтолцоог бий болгох
3. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын стратеги төлөвлөлт, бодлого, цаашдын чиг хандлагын талаар тавигдах илтгэлүүдийг нэгтгэн Орхон аймгийн Эрүүл мэндийн салбарын цогц бодлогыг шинэчлэн боловсруулж, Монгол улсын Тогтвортой хөгжлийн зорилт -2030 , Алсын хараа 2050 Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын бичиг баримтуудын хэрэгжилтийг хангах орон нутгийн зорилтот түвшинг хэлэлцэх
4. Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд Нийгмийн эрүүл мэндийг тусламж үйлчилгээг түлхүү авч хэрэгжүүлэх, төсөв, хөрөнгийг нэмэгдүүлж ажиллах, “Иргэдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгох, хүн амын эрүүл мэндийн түвшинг дээшлүүлэх арга хэмжээ”-г өргөн цар хүрээтэй зохион байгуулах, ялангуяа амьдралын зөв дадал хэвшил, мэдлэг хандлагатай болоход чиглэсэн шинжлэх ухааны судалгаа, баримт нотолгоонд суурилсан нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулах, салбар дундын уялдааг нэмэгдүүлэх;

ЦААШИД АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

6. Орчны эрүүл мэнд, Хоол хүнсний эрүүл мэнд, Нийтийн биеийн тамир, дасгал хөдөлгөөн, чийрэгжүүлэлт, Сэтгэцийн эрүүл мэндийг дэмжих хамгаалах арга хэмжээний чиглэлээр орон нутгийн онцлогт тохирсон арга хэмжээний төлөвлөгөөг батлуулж, холбогдох аж ахуйн нэгж байгууллагуудын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх
7. Хүн амын өвчлөл, нас баралтын шалтгааныг нарийвчлан тандаж судлах чиглэлээр салбарын дундын хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, тандалт судалгааны ажлын төсөв санхүүг шийдүүлэх, эрүүл мэндийн байгууллагуудыг мэргэжил аргазүй, удирдлага зохион байгуулалтаар хангах, өвчлөл нас баралтын шалтгаан руу чиглэсэн арга хэмжээг үе шаттайгаар хэрэгжүүлэх
8. “Эрт илрүүлэг урьдчилан сэргийлэх үзлэг”-ийг зохион байгуулах арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тодотгол хийж, өвчлөл илэрсэн тохиолдолд хяналтад авах, эмчилж эрүүлжүүлэх тогтолцоог боловсронгуй болгох, салбар дундын хэлэлцүүлэг зохион байгуулах
9. Нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үеийн бэлэн байдлыг хангах, хариу арга хэмжээг тодотгох(ШУН)

ЦААШИД АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

10. Улс орон даяар зохион байгуулагдаж байгаа “Урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг"-т хүн амыг насны бүлгээр хамруулж, урьдчилан сзргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэгт ажил олгогчид болон салбар дундын хамтын ажиллагааг өрнүүлж, хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх;
11. Урт, дунд хугацааны бодлогын баримт бичгүүд, түүнийг дагасан журмуудыг дагаж мөрдөх, өөрийн байгууллагын стратеги төлөвлөлтийг шинэчлэн боловсруулах, үр дүнг тооцож ажиллах
12. ЭМБ-ын санхүүгийн удирдлагыг сайжруулах
13. Гүйцэтгэлийн санхүүжилтийн удирдлага, хэрэгжилт зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох
14. Хөрөнгө оруулалт, төсөл хөтөлбөрийн санхүүжилтийн 70-аас дээш хувийг нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд зарцуулах бодлого зохицуулалт хийх
15. Цахим шилжилттэй холбоотой мэдээлэл технологийн зардлыг нэмэгдүүлэх, төсөвт суулгуулж, батлуулах
16. Хүний нөөцийг сургаж, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэж, тогтвор суурьшилтай ажиллуулахад анхаарах
17. Шинэ техник, технологи багаж тоног төхөөрөмж дээр ажиллах хүний нөөцийг сургах, бусад улс орнуудаас мэргэжлийн эмч нарыг ажиллуулж, туршлага судлах, нутагшуулах

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН УДИРДАХ АЖИЛТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨН 2024 ОРХОН АЙМАГ

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА

АСУУЛТ ❓

САНАЛ ❗